

Eineltisáætlun Hörðuvalla

Stefnulýsing:

Á Hörðuvöllum er lögð áhersla á jákvæð og uppbyggjandi samskipti. Í samræmi við þessa sýn lýsir starfsfólk Hörðuvalla því yfir að hvorki einelti né annað ofbeldi verður liðið í skólanum. Leitað verður allra ráða til að fyrirbyggja einelti og ofbeldi sem og að leysa þau mál sem upp kunna að koma á farsælan hátt. Hörðuvellir eiga að vera öruggur vinnustaður barna og fullorðinna þar sem starfið mótast af virðingu og umhyggju. Á Hörðuvöllum er litið á það sem samstarfsverkefni heimila og skóla að stuðla að velferð allra nemenda þar sem einelti á aldrei rétt á sér.

Skilgreining:

Einelti er langvarandi ofbeldi, andlegt eða líkamlegt sem stýrt er af einstaklingi eða hóp og beinist að einstaklingi eða jafnvel einstaklingum sem ekki eru færir um að verja sig. Stríðni, átök og einstakur ágreiningur milli jafningja telst ekki til eineltis. Einelti getur birst í ýmsum myndum en algengast er að flokka það í tvo flokka, líkamlegt og andlegt.

Dæmi um einelti:

Í líkamlegu einelti felst hvers konar líkamlegt áreiti svo sem barsmíðar, slagsmál, hártoganir og spörk.

Andlegt einelti á sér stað við stríðni, höfnun, svipbrigði, skilaboð o.fl. (skilja út undan, tala illa um, ógna, hæða o.s.frv.).

Vísbendingar um að um einelti geti verið að ræða:

Hugsanlega getur verið um einelti að ræða ef nemandinn:

- Vill ekki fara í leikskólann
- Kvartar undan vanlíðan á morgnana, t.d. höfuðverk og magaverk
- Missir sjálfstraust, byrjar jafnvel að stama
- Fitnar eða grennist ótæpilega
- Leikur sér ekki við önnur börn, forðast þau jafnvel
- Neitar að segja frá því hvað amar að
- Kemur oft heim með marbletti eða skrámur
- Verður árásgjarn og erfiður viðureignar

Er einelti í leikskólum?

Einelti getur átt sér stað í leikskólum eins og á öðrum skólastigum og fylgt barni áfram upp í grunnskóla ef ekkert er aðhafst. Á leikskólaárunum er barnið að byrja að mynda vinatengsl. Það getur skipt sköpum að barnið nái að þroska þessi tengsl og fái hjálp til þess á meðan það er í leikskóla. Það getur breytt miklu fyrir barn sem er líklegur þolandi í eineltismáli að eiga traustan og góðan vin. Börn í leikskólum eiga að vera í öruggu umhverfi og því er kjörið að byrja að vinna gegn einelti þar sem hópurinn er náinn. Auk þess eiga tengsl starfsfólks við foreldra í leikskólum að vera nánari en á öðrum skólastigum.

Hvað gerum við:

Þegar vitneskja um einelti berst frá nemendum, forráðamönnum eða starfsfólki skólans, er henni komið til deildarstjóra. Hann ákveður næstu skref eftir eðli málsins og kallar til samstarfs við sig þá aðila sem þurfa þykir.

Forvarnir gegn einelti í leikskólanum:

- Deildarstjóri ber ábyrgð á reglulegri umræðu á deildarfundum um líðan, samskipti og hegðun.
- Allt starfsfólk deilda ber ábyrgð á reglulegri umræðu við nemendur um líðan, samskipti og hegðun.
- Deildarstjóri, starfsfólk og nemendur vinna saman reglur á deildinni gegn ofbeldi og einelti.
- Nemendur sýna hverjir öðrum tillitsemi, sveigjanleika og umburðarlyndi.
- Allt starfsfólk stuðlar að samvinnu heimila og skóla.
- Virkt eftirlit er á öllum starfsstöðvum leikskólans, s.s. útisvæði, leikstofum og í vettvangsferðum.
- Það er á ábyrgð allra starfsmanna leikskólans að fara eftir þessari áætlun.
- Leikskólastjóri sér um að upplýsingar og vitneskja berist á viðeigandi staði eftir eðli máls. Einnig ber hann höfuðábyrgð á að farið sé eftir þessari áætlun.

Það sem við getum öll gert:

- Tekið einelti alvarlega og reynt að koma í veg fyrir að það eigi sér stað.
- Aflað góðra upplýsinga þegar við verðum vör við einelti.
- Hvatt börnin til að segja frá einelti og stutt við bakið á þeim.
- Hjálpað sérhverju barni sem verður fyrir einelti.
- Aðstoðað börn sem leggja önnur börn í einelti, við að breyta hátterni sínu.
- Gert börnunum grein fyrir að einelti í leikskóla hefur áhrif á starf og líðan allra á deildinni þar sem einelti viðgengst.
- Upplýst börn og fullorðna um að einelti skekkir sjálfsmynd og skerðir sjálfstraust þeirra sem fyrir því verða.

Hlutverk starfsmanna leikskólans:

- Að vera vakandi fyrir líðan og velferð nemenda. Hlusta á börnin og lesa í samskipti þeirra. Mikilvægt er að leikskólastjóri og aðrir starfsmenn komi vitneskju um einelti sem allra fyrst til deildarstjóra.

Hlutverk nemenda leikskólans:

- Að koma vitneskju um einelti til starfsmanna.

Hlutverk foreldra:

- Að vera vakandi fyrir líðan og félagslegri stöðu barna sinna.
- Stuðla að jákvæðum samskiptum nemenda og gæta að jafnræði þegar kemur að heimboðum, þ.m.t. afmælisboðum barna, utan skólatíma.

Ef upp koma mál:

Þegar vitneskja berst um einelti í leikskólanum frá nemanda, forráðamönnum eða starfsfólki leikskólans, er henni komið til deildarstjóra. Deildarstjóri greinir málið samkvæmt skilgreiningu leikskólans á einelti. Deildarstjóri leitar eftir upplýsingum frá starfsfólki og öðrum sem koma að leikskólastarfinu. Hann ákveður næstu skref eftir eðli málsins og getur ráðfært sig við leikskólastjóra.

Hvað svo?

Ef deildarstjóri metur að um einelti sé að ræða á sinni deild, gerir hann forráðamönnum málsaðila grein fyrir stöðunni.

Farið er yfir:

- Hver viðbrögð leikskólans eru til að aðstoða þolanda og geranda/gerendur.
- Hvað forráðamenn þolanda og geranda/gerenda geta gert til aðstoðar barni sínu og leik- skólanum og hver ábyrgð forráðamanna er í eineltismálum.
- Að foreldrar geti sjálfir haft samband við leikskólastjóra.
- Samstarf foreldra og deildarstjóra um að fylgja málinu eftir.
- Deildarstjóri gerir viðkomandi starfsfólki grein fyrir stöðu mála.
- Allt ferlið er skráð í dagbók af deildarstjóra og foreldrar eru einnig hvattir til að skrá hjá sér málsatvik.

Leikskólastjóri fylgist með framgangi málsins. Gangi ekki að uppræta eineltið innan veggja deildarinnar er leitað til áfallateymis leikskólans.

Hlutverk áfallateymis:

Í áfallateymi sitja leikskóla- og aðstoðarleikskólastjóri ásamt sérkennslustjóra. Viðkomandi deildarstjóri tekur einnig sæti í teyminu.

Hlutverk áfallateymis er fyrst og fremst að vera leiðbeinandi aðili við lausn vandamála sem upp koma í leikskólanum. Áfallateymið miðlar þekkingu og heldur utan um upplýsingar.

Áfallateymið er leikskólakennurum til fulltingis í erfiðum/alvarlegum viðtölum ef óskað er eftir því. Sé vandamál svo alvarlegt að leikskólakennari telur fullreynt að hann geti leyst það sjálfur getur hann vísað málinu til teymisins sem grípur þá til frekari aðgerða.

Að lokum:

Í Stjórnarskránni segir; „Börnum skal tryggð í lögum sú vernd og ummönnun sem velferð þeirra krefst“. Þessu ber okkur að fylgja og því er mikilvægt að öll eineltismál séu meðhöndluð samkvæmt þeirri áætlun sem hér hefur verið lýst. Það er réttur allra barna að finna til öryggis og vellíðunar í skólanum. Við viljum tryggja, eins vel og okkur er framast unnt, að svo verði á Hörðuvöllum.

Fyllsta trúnaðar skal gætt við meðferð eineltismála.